

‘Houd bij korting rekening met ongelijke verdeling’

Het LEI analyseerde de huidige verdeling van het GLB-budget over de lidstaten, en bespreekt opties voor de verdeling in de toekomst. Als na 2013 gekort wordt op het GLB-budget, zou er rekening gehouden moeten worden met wat lidstaten krijgen voor directe inkomensvoelagen en plattelandsbeleid. In de politieke onderhandelingen speelt het totale saldo van ontvangsten en afdrachten een belangrijke rol.

De net aangetreden Europese Commissie komt waarschijnlijk nog dit jaar met voorstellen voor de Financiële perspectieven 2014-2020. Daarin wordt uiteengezet hoe veel financiële middelen de Europese Unie de komende jaren beschikbaar stelt voor de

verschillende beleidsterreinen. Het is daarbij de vraag hoeveel middelen er voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) worden uitgetrokken en hoe die middelen over de lidstaten worden verdeeld. Nederland ontving in 2007 ruim 1,1 miljard

euro uit het GLB-budget, waarvan 800 miljoen euro bestemd was voor directe inkomensvoelagen en 63 miljoen euro voor plattelandsbeleid. Het overige werd besteed aan exportrestituties, opslag en andere marktinterventies. De huidige verdeling van het GLB-budget tussen de lidstaten is historisch-politiek en niet landbouweconomisch bepaald. Zouden economische criteria wel de maat worden, dan zou dat tot een forse herverdeling van middelen leiden. Als bijvoorbeeld het aantal hectares landbouwareaal in een land het criterium wordt, dan zou Nederland een derde deel van haar huidige budget moeten inleveren. Zou daarentegen de productiewaarde van de landbouw als criterium worden gebruikt, dan zou Nederland bijna vier keer zoveel krijgen.

Pijlers

Hoeveel een lidstaat ontvangt vanuit de zogeheten eerste pijler in het GLB-budget, die van de directe inkomensvoelagen, en het aandeel in het totaal van de tweede pijler voor plattelandsbeleid verschilt sterk tussen lidstaten. De nieuwe lidstaten ontvangen relatief veel budget voor de tweede pijler: rond de vijftig procent van wat ze in totaal ontvangen. In de oude lidstaten is dat gemiddeld maar vijftien procent, en voor Nederland zelfs maar tien procent. Dat komt omdat het budget voor de eerste pijler voor nieuwe lidstaten bij toetreding bepaald werd aan de hand van de omvang van de landbouwproductie op dat moment, en die was toen niet groot. Als er na 2013 gekort wordt op het GLB-budget, dan moet rekening gehouden worden met deze ongelijke verdeling, stelt LEI. Kortingen op de eerste pijler treffen landen die daarin een groot aandeel hebben relatief zwaar. Bij het afwegen van verschillende opties, zouden de uitgaven voor het GLB niet geïsoleerd moeten worden bekeken, aldus LEI. Het gaat zowel om de ontvangsten voor het cohesiebeleid als om de afdrachten aan de begroting. Net als de andere lidstaten zal Nederland als nettobetaler van de EU zeker letten op de ontwikkeling van het totale saldo van ontvangsten en afdrachten.

Poolse boeren krijgen nu nog minder subsidie dan boeren in de oude EU-landen.

Cluster	Natuur, landschap en platteland Agroketens en visserij
Informatie:	www.kennisonline.wur.nl
Contact:	Huib.Silvis@wur.nl 070 - 335 81 68